

Pedagogisch beleid gastouderopvang 2023/2024/2025

Overzicht wijzigingen / evaluaties

Versienummer: **Datum:**   **Wat is er gewijzigd:**

1.0	21-10-2022	Huidig beleid aanpassen naar apart pedagogisch beleid voor gastouderopvang
2.0	23-03-2023	Tekstuele aanpassingen.

Voorwoord

HOPPAS Kinderopvang: het beste voor uw kind.

Wanneer een ouder kiest voor HOPPAS, komt het kind terecht in een ongedwongen liefdevolle en huiselijke sfeer. Het kind krijgt de kans om te ervaren, te experimenteren en te ontdekken.

Spelenderwijs en op een natuurlijke manier wil HOPPAS graag een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen. Autonomie, spel, veiligheid, ontwikkeling en respect voor elkaar staan daarbij centraal. Bovendien wordt er bij HOPPAS gewerkt met passie voor kinderen en hun omgeving. HOPPAS wilt ten allen tijde het beste voor het kind en voor de ouder en is daarom continue aan het verbeteren.

Het doel van dit pedagogisch beleid is het ontwikkelen, verantwoorden, bewaken en zo nodig aanscherpen en bijstellen van de pedagogische kwaliteit binnen HOPPAS kinderopvang.

Wij zijn ervan overtuigd u het vertrouwen te kunnen geven en we zien u en uw kind(eren) graag bij HOPPAS!

HOPPAS Kinderopvang
Januari 2023

Inleiding

HOPPAS is een regionale organisatie in de gemeente Altena met een gastouderbureau en een aantal kinderopvanglocaties in het gebied. Het beleidsplan geeft ouders inzicht in de werkwijze en het opvoedingsklimaat en geeft onze gastouders richting, inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen in hun gastouderopvang. Een middel dus om dagelijks te toetsen en om te komen tot een optimale kwaliteit van gastouderopvang. Een plek waar kinderen graag willen verblijven!

Aangezien HOPPAS kwalitatief en innovatief wil zijn en zich bevindt in een flexibele markt, is het pedagogisch beleid een groeiend document. Ook de protocollen die voortvloeien uit het pedagogisch beleid, worden regelmatig aangevuld en aangepast al naar gelang de uitpak in de praktijk. De stem van ouders wordt hierin zoveel mogelijk meegenomen.

1. Pedagogische visie

HOPPAS heeft een missie die zij wil uitdragen en een visie op wat zij wil zijn en hoe zij wil handelen. Deze visie en missie vormen de basis van het pedagogisch beleidsplan.

1.A MISSIE

HOPPAS wil kwalitatieve en persoonlijke kinderopvang bieden voor kinderen van 0 t/m 13 jaar. HOPPAS streeft naar een slagvaardige en dienstverlenende organisatie te zijn waarbij het kind als een uniek en sociaal wezen voorop staat. Daarnaast is HOPPAS erop gericht om spelenderwijs een bijdrage te leveren aan het optimaliseren van de ontwikkelingskansen voor alle kinderen. De organisatie heeft oog voor de wensen van de ouders, aangezien zij de basis vormen voor het kind.

Uitgangspunt is dat ouders de regie hebben over de opvoeding.

Ieder kind is uniek, elke situatie is verschillend en elke ouder is anders. HOPPAS speelt hier op in en kijkt naar de kinderen en hun ouders om een zo goed mogelijk pakket van kinderopvang samen te stellen. Bij HOPPAS zijn alle kinderen welkom.

1.B VISIE

HOPPAS vindt het belangrijk dat een kind in contact staat met de wereld om zich heen.

Gedurende de opvang wordt uiteraard in de eerste plaats liefdevolle verzorging en opvoeding geboden in een veilige omgeving. Daarnaast vindt HOPPAS het belangrijk dat kinderen gestimuleerd worden in hun ontwikkeling en dat zij de ruimte krijgen om te spelen. Hierbij wordt constant rekening gehouden met autonomie en respect voor elkaar.

Alle vormen van kinderopvang sluiten op elkaar aan en volgen de visie van de organisatie.

Een kind heeft een natuurlijke leergierigheid en enthousiasme. Het is aan de volwassenen het kind de kans te geven alles waar hij belangstelling voor heeft te onderzoeken. Ieder kind is uniek. De omgeving moet het kind stimuleren tot zelfontdekking en zelfontplooiing. Het kind leert door alles steeds weer zelf te doen. Een kind is een sociaal wezen. Door samen te werken, bereikt het meer dan in z'n eentje. Door expressie leert het kind zich vrij te uiten en zichzelf en de anderen beter kennen. Een kind maakt deel uit van de wereld om zich heen. Het kind heeft recht op de grote mensenwereld.

1.C VISIE OP GROEPSOPVOEDING

In de gastouderopvang wordt door de kleinschalige opvang gewerkt in kleine groepen. Deze groepen bestaan over het algemeen uit kinderen van verschillende leeftijden. Dit stimuleert de taalontwikkeling en grotere kinderen kunnen kleinere kinderen helpen. Er ontstaat ruimte om elkaar op de hoogte te brengen van verschillende levensvormen. In de gastouderopvang wordt het kind door één persoon begeleid en verzorgd waardoor goede gehechtheidrelaties ontstaan.

1.D VISIE OP COMMUNICEREN MET KINDEREN

Er wordt gecommuniceerd op een wijze dat kinderen zich begrepen voelen en begrepen worden. De gastouder mag zijn gevoelens kenbaar maken als reactie op een bepaalde gebeurtenis. Hierdoor ontstaat meer begrip voor elkaar. Daarnaast dienen conflicten zo opgelost te worden, zodat er geen verliezer overblijft. Het zelfvertrouwen krijgt hierdoor een positief impuls. Ook het consequent zijn, is een onderdeel van communiceren. Consequentie wordt bevorderd door met elkaar afspraken te

maken en zich daar aan te houden. Consequent zijn heeft positieve effecten op het verantwoordelijkheidsgevoel van het kind.

1.E INSPIRERENDE PEDAGOGEN

De visies zijn gebaseerd op de ideeën van de volgende pedagogen:

- Thomas Gordon; communiceren met respect en begrip voor elkaar;
- Marianne Riksen-van Walraven; liefdevol opvoeden in een veilige omgeving;
- Lev Vygotsky; Kinderen hebben een zelflerend vermogen, maar om in hun ontwikkeling verder te komen, hebben ze volwassenen en leeftijdsgenoten nodig.

De visie van HOPPAS geeft richting aan het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers en gastouders binnen HOPPAS. Bovendien vormt zij de basis voor de inrichting van de omgeving waarin het kind verkeert. Ontwikkeling en opvoeding zijn de uitkomst van een dynamisch proces tussen kind, opvoeder(s) en omgeving. Er is sprake van een voortdurende wisselwerking.

2. PEDAGOGISCH KLIMAAT

Het juiste pedagogische klimaat opent de deur naar een optimale ontwikkeling voor ieder kind. Ontwikkeling betreft onder meer de sociale, emotionele, motorische, creatieve, cognitieve, morele en talige ontwikkeling, evenals de ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid. Het beleid van HOPPAS is gebaseerd op de vier pedagogische basisdoelen van Marianne Riksen-Walraven die in de Wet Kinderopvang beschreven staan:

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Kinderen uitdagen in hun persoonlijke ontwikkeling (persoonlijke competenties)
- Kinderen begeleiden in hun sociale ontwikkeling (sociale competenties)
- Kinderen laten kennis maken met de normen en waarden van onze samenleving

De kernwoorden van onze organisatie komen daarbij steeds naar voren: autonomie, spel, veiligheid, ontwikkeling en respect voor elkaar.

2.A HET BIEDEN VAN EMOTIONELE VEILIGHEID

Het bieden van veiligheid is van primair belang en dat wordt door alle pedagogen onderschreven. Pas wanneer een kind zich veilig en geborgen voelt, kan worden ingegaan op impulsen uit de omgeving en kan het zich gaan ontwikkelen. Naast fysieke veiligheid en bescherming wordt dus ook emotionele veiligheid geboden.

De belangrijkste kernwaarde bij het aanbieden van een gevoel van emotionele veiligheid is 'liefdevolle verzorging'. Het is belangrijk dat de gastouder en het kind een hechte band opbouwen. Door gedurende de dag veel liefdevolle aandacht te geven en verzorging te bieden aan de kinderen, voelen kinderen zich veilig en kunnen ze zichzelf zijn.

Pedagoog Gordon gaat uit van gelijkwaardigheid in relaties tussen kind en volwassene. Respect voor elkaar en elkaar de ruimte geven om te zijn wie we zijn. Kinderen zich geaccepteerd laten voelen. De Gordon-methode richt zich vooral op beter leren communiceren met kinderen. Hij introduceerde begrippen als "actief luisteren" en de "ik-boodschap".

Vygotsky bestudeert hoe de kinderen leren. Hij concludeert dat de kinderen actief zijn in het zoeken naar kennis en vaardigheden, maar dat ze een sociale omgeving nodig hebben om zich te ontwikkelen en een stapje verder te gaan. Kinderen leren door samen met volwassenen of leeftijdsgenootjes activiteiten te ondernemen. Daartoe leren ze ook taal: om die interactie met anderen te kunnen aangaan. Door de zone van naaste ontwikkeling wordt het kind gestimuleerd net

een stap verder te gaan dan het vertrouwde bekende. Op deze manier kan het kind zich verder ontwikkelen.

Belangrijke houdingsaspecten die bijdragen aan het gevoel van emotionele veiligheid zijn 'onvoorwaardelijke acceptatie', 'zorgen voor een veilige omgeving', 'observeren en doelen stellen', 'er echt zijn', 'warm, open en verwelkomend' en 'individuele benadering'.

2.B PERSOONLIJKE COMPETENTIES

Met het begrip persoonlijke competentie worden persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en creativiteit bedoeld. Dit stelt het kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken. Het kind moet eigen verantwoordelijkheid dragen naar draagkracht en moet gestimuleerd worden tot zelfontdekking en zelf doen. Hierbij moet voortdurend gekeken worden waaraan een kind behoefte heeft, wat op dat moment voor een kind belangrijk is, wat het wil leren.

Volgens de theorieën van pedagogen Gordon en Vygotsky wordt een kind geboren met vele mogelijkheden en is een kind sterk, krachtig en creatief. Een kind is een onderzoeker, leergierig en nieuwsgierig. Kinderen weten, voelen en denken veel en zijn goed in staat zichzelf te ontwikkelen. Een kind uit zich door middel van spel, taal, muziek, drama, creativiteit en door nog ontelbaar verschillende manieren. De houdingsaspecten die in het bijzonder bijdragen aan de ontwikkeling van de persoonlijke competentie zijn 'kinderen kansen geven te leren van elkaar', 'observeren en doelen stellen', 'respect voor autonomie' en 'individuele benadering'.

2.C SOCIALE COMPETENTIE

Het begrip 'sociale competentie' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen en conflicten voorkomen en oplossen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te ontwikkelen. Kinderen leren door samenspel, zelf handelen, experimenteren, ontdekken en daar met anderen over communiceren. Het is de kunst van de gastouder om deze ontwikkeling in banen te leiden en sturing te geven aan het proces dat de kinderen zelf in gang zetten. Dit is wat de pedagoog Vygotsky 'de zone van naaste ontwikkeling' noemt.

Door kinderen serieus te nemen in hun ideeën en gedragingen, krijgen ze vertrouwen in hun eigen kunnen. Kinderen moeten zelf ervaringen op kunnen doen en fouten mogen maken om zo te kunnen leren en zich te kunnen ontwikkelen. Het is aan de gastouder om hier bij aan te sluiten.

Door kinderen een belangrijke mate van inspraak of medezeggenschap te geven, leren ze naar elkaar te luisteren, samen te werken en samen te leven. Bij jonge kinderen begint inspraak en participatie met hen informeren over wat er gaat gebeuren. Daarnaast mogen ze, zodra ze het kunnen, aangeven of ze liever een appel of banaan willen en welk beleg ze graag op hun boterham willen. Oudere kinderen krijgen de gelegenheid mee te denken over afspraken, inrichting, activiteiten en dergelijke (Pedagoog Gordon).

De houdingsaspecten die betrekking hebben op de ontwikkeling van de sociale competentie zijn 'kinderen kansen geven te leren van elkaar', 'de buitenwereld binnen halen', '(er) echt zijn', 'observeren en doelen stellen' en 'individuele benadering'.

2.D NORMEN EN WAARDEN

Kinderen zijn niet gelijk maar wel gelijkwaardig. Ieder kind is uniek. Kinderen moeten de kans krijgen om verschillende levenswijzen en verschillende culturen te leren kennen en eigen te maken.

Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan het gezin, waar kinderen in aanraking komen met andere aspecten van de cultuur en de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. In de samenleving gelden bepaalde algemeen geaccepteerde waarden en normen. De belangrijkste waarden en normen worden door het team uitgedragen. De gastouder is zich er van bewust een voorbeeldfunctie te hebben. De manier waarop de gastouders communiceren, laat kinderen en ouders zien welke normen en waarden we uit willen dragen. Kinderen leren deze normen en waarden zelf toe te passen in de groep van het kinderdagverblijf of de buitenschoolse opvang. Door hiermee te oefenen krijgen ze de kans om te ervaren wat normen en waarden zijn en waarom ze er zijn.

De houdingsaspecten die ervoor zorgen dat kinderen de kans krijgen om zich normen en waarden eigen te maken, zijn met name 'actief, enthousiast', 'de buitenwereld binnenhalen', 'ruimte voor experiment en ervaring', 'kinderen kansen geven te leren van elkaar', 'respect voor de natuur', 'observeren en doelen stellen' en '(er) echt zijn'.

3. DE VERSCHILLENDE OPVANGVORMEN

Groepsopvang verschilt van de thuissituatie. Er zijn andere gewoonten, rituelen, regels en activiteiten en er zijn vooral meer kinderen. Er wordt veel waarde gehecht aan de meerwaarde van de groep, namelijk de mogelijkheden tot ontwikkeling van de sociale en emotionele vaardigheden, creatieve vaardigheden en omgang met diversiteit. HOPPAS vindt een stabiele groep die langere tijd bij elkaar is, belangrijk voor het aangaan en kunnen blijven bestaan van vriendschappen tussen kinderen.

Wij bieden de volgende vormen van groepsopvang:

3.A KINDERDAGVERBLIJF (KDV)

De hele dagopvang (0-4 jaar) vindt plaats in de kinderdagverblijven. De groepen zijn verdeeld in een verticale en horizontale groepen. Dit is afhankelijk van de locatie en ruimtes. De kinderdagverblijven zijn geopend van maandag t/m vrijdag van 07.30 tot 18.30 uur (verlengde opvang is mogelijk).

3.B PEUTERGROEP / VOORSCHOOL (PG)

De peutergroep is een fijne en gezellige plek waar een kind vanaf twee jaar kan spelen en ontdekken. Samen de dag beginnen in de kring, knutselen in de groep, samen buiten spelen – zo weet een kind steeds beter wat hem/haar te wachten staat op de basisschool. De peutergroep werkt spelenderwijs aan de diverse ontwikkelingsgebieden. Elke zes tot acht weken binnen een ander thema. We bieden ondersteuning en advies aan ouders en we werken nauw samen met diverse scholen om een doorgaande lijn te waarborgen. Daarnaast wordt er op de peutergroepen VVE aangeboden. Kinderen die extra ondersteuning op de taal-spraak ontwikkeling en/of sociaal-emotionele ontwikkeling nodig hebben komen hier voor in aanmerking.

3.C VOORSCHOOLSE OPVANG (VSO)

Geen gehaast om kinderen naar school te brengen. Ouders kunnen vroeg naar hun werk en HOPPAS zorgt ervoor dat de kinderen op tijd op school zijn. Het kind kan eerst nog even in een speelhoek spelen, een spelletje doen of gewoon lekker een boek lezen. In sommige gevallen verzorgen we ook het ontbijt. De voorschoolse opvang is geopend van 07.30-08.30 uur tijdens de 40 reguliere schoolweken (verlengde opvang is mogelijk).

3.D BUITENSCHOOLSE OPVANG (BSO)

De buitenschoolse opvang biedt opvang aan kinderen van 4 tot 13 jaar. De kinderen zijn afkomstig vanuit basisscholen van de eigen gemeente. Alle kinderen worden lopend, door auto's of de BSO-bus van school gehaald en naar de BSO gebracht. HOPPAS is op alle werkdagen open vanaf sluitingstijd school tot 18.30 uur (verlengde opvang is mogelijk). In vakantieperiodes is de opvang de hele dag open van 07.30 tot 18.30 uur.

3.E GASTOUDEROPVANG

Gastouderopvang is kleinschalige en huiselijke opvang. De opvang wordt verzorgd door de gastouder en vindt plaats in de woning van de gastouder of de ouder. De gastouder is verantwoordelijk voor een kleine groep van maximaal zes kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar. Gastouders zijn zelfstandig ondernemer of freelancer. Zij hebben een samenwerkingsovereenkomst met het gastouderbureau en zijn dus niet in dienst van HOPPAS. Hierdoor heeft de gastouder vrijheid en verantwoordelijkheid in het organiseren van de eigen gastouderopvang. De gastouder bepaalt zelf haar werkdagen, openingstijden, uurtarief en huisregels. Ook zijn er verschillen in de manier waarop een gastouder werkt. Denk hierbij aan verschillen in groeps grootte, leeftijden van de kinderen en dagprogramma. De gastouder werkt volgens het pedagogisch beleid van HOPPAS. De gastouder heeft de vrijheid dit pedagogisch beleid zelf vorm te geven en om te zetten naar pedagogisch handelen.

4. PEDAGOGISCH HANDELEN

Het pedagogisch beleid zal in de praktijk vorm gaan krijgen en wordt zodoende omgezet in pedagogisch handelen. Wij handelen volgens de democratische opvoedstijl. Er wordt veel waarde gehecht aan het recht op vrije meningsuiting, persoonlijke vrijheid en gelijkheid van allen. De mening van de kinderen telt en de gastouder benadert het kind met begrip en respect.

De gastouders dragen in ieder geval de volgende waarden en normen uit:

- Kinderen dragen op hun eigen niveau verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen in de gastouderopvang
- Respect voor autonomie wat inhoudt dat kinderen voortdurend de kans krijgen om dingen zelf te doen en zelf uit te proberen
- We stimuleren de kinderen om zoveel mogelijk elkaar te helpen en te troosten
- Ieder kind mag zijn zoals het is en dat wordt zowel door de gastouder als door de andere kinderen gerespecteerd
- We zijn met elkaar verantwoordelijk voor de sfeer in de groep

Bij HOPPAS heerst een open, professioneel klimaat. Gastouders hebben jaarlijks een evaluatiegesprek met de bemiddelingsmedewerker van het gastouderbureau. Hierin worden de verschillende aspecten van het pedagogisch handelen en de samenwerking met ouders en gastouderbureau besproken.

4.A LEVENSOVERTUIGING EN SOCIALE ACHTERGROND

Ieder kind heeft ouders/verzorgers met een eigen levensovertuiging en sociale achtergrond. Dit maakt ieder kind uniek. De gastouder toont hier respect voor en past zijn/haar manier van begeleiden aan, aan de behoefte van het kind. In groepsverband maakt het kind kennis met normen en waarden die gericht zijn op veiligheid, respect voor elkaar en ontplooiingsmogelijkheden. De gastouder heeft hierin een voorbeeldfunctie. Het kind leert op de groep normen en waarden die buiten de gezinssituatie voorkomen. Vanuit deze veilige startpositie kan het kind de samenleving

gaan verkennen. HOPPAS wilt kinderen respect voor de natuur en voor alles wat leeft meegeven. Ieder kind is welkom bij ons, ongeacht afkomst of geloofsovertuiging.

4.B DE GASTOUDER

De gastouder draagt de pedagogische visie en de kernwaarden (autonomie, spel, veiligheid, ontwikkeling en respect voor elkaar) uit in het werk en in de omgang met de kinderen. Dagelijks schept de gastouder een pedagogisch klimaat waarin elk kind ruimte krijgt om te spelen, te ontdekken en te leren. Dit is zowel begeleid als vrij spel, waarbij het materiaal en de omgeving een belangrijke rol spelen. De gastouder gaat in op ervaringen van de kinderen. Er is ruimte voor groepsopvoeding en voor individuele ontplooiing. De gastouder is bekend met en werkt volgens het pedagogisch beleid, protocollen voor de gastouderopvang en de meldcode kindermishandeling. Deze documenten weet de gastouder te vinden in het ouderportaal.

Het gastouderbureau organiseert bijeenkomsten waar gastouders elkaar kunnen ontmoeten en ervaringen uit kunnen wisselen (waaronder EHBO-cursussen, trainingen en momenten van ontmoeting onder genot van een hapje en drankje). Het gastouderbureau organiseer jaarlijks een training en verwacht van haar gastouders dat zij openstaan voor scholingen op het gebied van gastouderopvang.

Gastouders beschikken over een door de overheid goedgekeurd diploma voor het werken als gastouder. Het betreft hier diploma's in de richtingen onderwijs, kinderopvang, zorg en welzijn (minimaal niveau 2).

Daarnaast zijn gastouders in het bezit van een recente verklaring omtrent gedrag (VOG) en zijn ingeschreven in het personenregister kinderopvang (PRK) waarin ze gekoppeld zijn aan HOPPAS Kinderopvang. Hierdoor worden zij continu gescreend door de overheid. Huisgenoten van 18 jaar en ouder én personen die structureel aanwezig zijn bij de gastouder (denk aan stagiaires en familieleden) zijn ook in het bezit van een VOG en hiermee ingeschreven in het PRK.

4.C HET GASTOUDERBUREAU

Gastouderopvang vindt plaats met tussenkomst van een gastouderbureau. Het gastouderbureau heeft als taak de kwaliteit van de gastouderopvang te bewaken en is verantwoordelijk voor het betalingsverkeer tussen ouder en gastouder. Het gastouderbureau wordt hierin gecontroleerd door de overheid. De GGD voert deze taak namens de overheid uit. Binnen het gastouderbureau is een bemiddelingsmedewerker werkzaam. De bemiddelingsmedewerker heeft een pedagogische opleiding. Zij is in het bezit van een VOG en hiermee ingeschreven in het PRK. De bemiddelingsmedewerker begeleidt gastouders op het gebied van veiligheid, gezondheid en pedagogisch handelen. Biedt steun, hulp en informatie aan gastouders en ouders. Jaarlijks vult de medewerker samen met de gastouder een risico-inventarisatie en plan van aanpak van de woning in en voert zij een voortgangsgesprek met de gastouder. De bemiddelingsmedewerker is verantwoordelijk voor werving en voor de intake- en koppelingsgesprekken met ouders en gastouders. Daarnaast verzorgen zij de contracten en organiseren (EHBO) cursussen en trainingen. De afdeling financiële administratie is verantwoordelijk voor de facturen, incasseren van de facturen, het uitbetalen van onze gastouders en het verzorgen van jaaropgaven.

4.D DE PEDAGOGISCH COACH

Binnen HOPPAS is er sinds 1-1-2018 is er een pedagogisch coach werkzaam.

De gastouder kan de bemiddelingsmedewerker wat betreft het pedagogisch handelen om advies vragen. De bemiddelingsmedewerker heeft de mogelijkheid de pedagogisch coach hierbij te betrekken. Het kan hier gaan om direct advies aan de bemiddelingsmedewerker. Het advies kan ook

gegeven worden door middel van telefonisch consult met de gastouder of een bezoek aan de gastouder.

4.E VOERTAAL

In de gastouderopvang wordt de Nederlandse taal als voertaal gebruikt. Zij corrigeren de kinderen door het woord of de zin op de juiste manier te herhalen.

4.F CORRIGEREN EN BELONEN

Bij HOPPAS bieden de gastouders kinderen duidelijke grenzen en regels. Dit biedt de kinderen veiligheid en duidelijkheid. Kinderen hebben hier behoefte aan. Door kinderen een zekere mate van vrijheid te bieden, ontwikkelen ze zelfstandigheid, zelfvertrouwen, leren ze keuzes maken en kunnen ze hun eigen behoeften en interesses volgen. Ze doen dit uit intrinsieke motivatie en niet omdat het "moet". De kinderen worden binnen HOPPAS op een positieve wijze benaderd en zo wordt door middel van de positieve aandacht het gewenste gedrag gestimuleerd. Als een kind negatief gedrag vertoont, wordt gekeken naar het individuele kind en nagegaan waarom een kind dit gedrag vertoont. (bijv. niet lekker in zijn vel zitten, verveling, onzekerheid, veranderingen in de thuissituatie enz.). De gastouder kan op deze manier wellicht de oorzaak van het gedrag wegnemen of hier rekening mee houden. Wanneer een kind na een waarschuwing nog negatief gedrag blijft vertonen, zal de gastouder een kind op ooghoogte, op rustige, duidelijke wijze aanspreken en het kind daarbij ook aankijken. Bij het herhalen van negatief gedrag kan het kind zo nodig voor een korte duur op een bepaalde plek neergezet worden om even uit de negatieve situatie gehaald worden. Er wordt zo kort mogelijk aandacht besteed aan het negatieve gedrag en het kind wordt eventueel afgeleid om herhaling van gedrag te voorkomen. Tegelijkertijd wordt positief gedrag gestimuleerd (complimenten, aai over de bol...). Wij vinden het belangrijk om ouders terugkoppeling te geven over het gedrag van het kind.

4.G OBSERVATIE EN VROEGSIGNALERING

De gastouder observeert de kinderen gedurende de hele dag tijdens het spel en tijdens overige momenten. Zo probeert de gastouder de algemeenheden van het kind in kaart te brengen. Het doel van observeren is voor ons om zo goed mogelijk qua begeleiding en materialen aan te sluiten bij de ontwikkeling van het kind. Ieder kind is uniek. Een kind kan ook extra uitdaging nodig hebben.

HOPPAS wil zo min mogelijk etiketteren. De basis is dat een kind zich prettig voelt. Bij problemen houdt de gastouder een kind extra in de gaten. Bij ernstige problemen wordt er altijd met de ouders gesproken. De gastouder kan daarnaast ook de bemiddelingsmedewerker en pedagogisch coach om advies vragen.

4.H AANPAK GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG EN PESTEN

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is. Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle gastouders, hun huisgenoten en structureel aanwezigen hebben een Verklaring Omtrent Gedrag.

- Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed en gastouders zijn hier bekend mee.

4.1 ACHTERWACHT

De gastouder is goed telefonisch bereikbaar. De gastouder zorgt voor een adequate vervanging bij calamiteiten. Dit betekent dat bij de opvang van vier of meer aanwezige kinderen een of meerdere achterwachten geregeld zijn. Een achterwacht is telefonisch bereikbaar en beschikbaar bij calamiteiten. De achterwacht is 18 jaar of ouder en kan binnen 15 minuten bij het opvangadres aanwezig is. De achterwacht neemt de opvang voor korte tijd over tot de gastouder terug is of de kinderen door de ouders opgehaald zijn.

5. GROEPSAMENSTELLING

Bij een gastouder worden maximaal zes kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar gelijktijdig opgevangen. Hiervan zijn maximaal vijf kinderen tot 4 jaar, maximaal vier kinderen tot 2 jaar en maximaal twee kinderen tot 1 jaar. Dit maximum is inclusief eventueel eigen kinderen van de gastouder tot de leeftijd van 10 jaar. Dit geldt alleen als de eigen kinderen op de opvanglocatie aanwezig zijn. Kinderen die op bezoek komen tellen ook in dit kind aantal mee.

6. DE OPVANGOMGEVING

6.A DE DAGINDELING

Iedere gastouder heeft de vrijheid en verantwoordelijkheid voor het organiseren van de dagindeling voor de eigen gastouderopvang. Gastouders werken volgens eigen inzichten binnen de ruimte die het pedagogisch beleid hen daarin biedt.

6.B PERSOONLIJK PEDAGOGISCH PLAN

Gastouders worden gestimuleerd hun manier van werken vast te leggen in een werkplan. HOPPAS heeft hiervoor een format ontwikkelt: het Persoonlijk Pedagogisch Plan (PPP). Dit kunnen gastouders gebruiken om hun werkwijze en dagindeling vast te leggen. In dit PPP wordt per pedagogisch doel het handelen op de volgende gebieden vastgelegd: de interactie tussen gastouder en kind, de binnen- en buitenruimte, de groep, het activiteiten aanbod en het spelmateriaal.

6.C INRICHTING VAN DE RUIMTE

De opvangwoning moet voldoende speel- en slaapruijnte voor de kinderen hebben. Ook moet er voldoende mogelijkheid zijn om buiten te spelen. Voor kinderen onder de 1,5 jaar is er een aparte ruimte waar zij kunnen slapen. De ruimtes voor de kinderen zijn veilig, toegankelijk en uitdagend ingericht.

6.D ETEN EN DRINKEN

Kinderen hebben goede voeding nodig om zich te kunnen ontwikkelen. De gastouder heeft de vrijheid eigen keuzes te maken wat betreft voeding.

6.E TOESTEMMINGSFORMULIEREN EN PRIVACY

HOPPAS overhandigt bij de start van de opvang toestemmingsformulieren aan ouders om foto's te mogen plaatsen op de website of facebookpagina. Daarnaast kan door middel van dit formulier

toestemming worden gegeven rondom vervoer en zelfstandigheid (4-12 jaar). Deze formulieren zijn voor zowel ouder als gastouder terug te vinden in het ouderportaal. Verder heeft de gastouder en ouder in het ouderportaal de beschikking over formulieren rondom slapen en medicatie. De gastouder is verantwoordelijk voor het up-to-date houden van deze toestemmingsformulieren en de uitvoering hiervan.

7. VEILIGHEID EN HYGIENE

7.A RISICO-INVENTARISATIE VEILIGHEID EN GEZONDERHEID EN ONGEVALLEN

De gastouder moet zorgen voor veilige en gezonde opvang. Hiervoor stelt de gastouder jaarlijks samen met de bemiddelingsmedewerker een risico-inventarisatie op. In deze risico-inventarisatie worden de veiligheidsrisico's beschreven die de opvang van kinderen in alle voor kinderen toegankelijke ruimtes met zich brengt. De opvangwoning en de buitenruimte zijn rookvrij. Er hangen werkende rookmelders in de woning. Ook persoonlijke hygiëne is van groot belang. Dit geldt voor zowel de gastouders als voor de kinderen en ouders/verzorgers. In de risico-inventarisatie worden gezondheidsrisico's beschreven en richtlijnen gegeven hoe hiermee om te gaan. Naar aanleiding van de uitgevoerde risico-inventarisatie wordt een plan van aanpak gemaakt. De gastouder houdt zich aan de in deze risico-inventarisatie gestelde veiligheids- en gezondheidsmaatregelen. De gastouder zorgt ervoor dat de veiligheids- en gezondheidsmaatregelen uit het plan van aanpak binnen de gestelde termijn worden genomen.

Deze risico-inventarisatie is voor gastouder en ouder in te zien in het ouderportaal Konnect. De gastouder draagt er zorg voor dat de lijst van ongevallen die hebben plaatsgevonden actueel is en voldoet aan de gestelde eisen. De gastouder licht het gastouderbureau in bij een ongeval.

7.B EHBO BIJ KINDEREN

Alle gastouders van HOPPAS volgen de cursus "EHBO bij kinderen". Zij volgen elke twee jaar een herhalingscursus. Het certificaat voor deze cursus kunnen ouders en gastouders inzien in hun gedeelte van het ouderportaal.

7.C GGD INSPECTIE

Het gastouderbureau en gastouders werken volgens de regels zoals deze gesteld zijn in de Wet Kinderopvang en aanverwante regelgeving. De GGD oefent hierin namens de gemeente een toezichthoudende en controlerende functie uit. De GGD voert jaarlijks een inspectie uit bij het gastouderbureau.

Bij de start voert de GGD een inspectie uit bij de gastouder. Na de start is het streven vanuit de overheid dat de GGD één keer per twee jaar een (on geplande) inspectie uitvoert bij de gastouder. Deze inspectierapporten van de GGD zijn te vinden in het ouderportaal en het Landelijk Register Kinderopvang.

7.D KINDERMISHANDELING/ VERMOEDENS

Een bijzonder punt van aandacht in de gastouderopvang is kindermishandeling. Onder kindermishandeling verstaan wij alle vormen van geestelijk, lichamelijk en seksueel geweld tegen kinderen, of het nalaten van zorg en aandacht. Een meldcode is verplicht inzake kindermishandeling en huiselijk geweld. De gastouder kent de meldcode en het protocol huiselijk geweld en kindermishandeling en weet hiernaar te handelen. De gastouder is verantwoordelijk voor de naleving van deze meldcode.

7.E OMGAAN MET ZIEKE KINDEREN

In geval van ziekte worden de ouders verzocht de gastouder hierover te informeren. De gastouder en ouder bespreken met elkaar of het wenselijk is of een kind de opvang bezoekt. Wanneer een gastouder zichzelf niet adequaat opgeleid voelt om een zieke kind te verzorgen mag de gastouder het kind in de opvang weren. Ook als er onvoldoende tijd beschikbaar is om het zieke kind te verzorgen, mag de gastouder het kind in de opvang weren. Daarnaast kan de gastouder de richtlijnen van het RIVM raadplegen. Uiteraard ook om het welbevinden van het kind zelf en omdat in geval van een besmettelijke ziekte het kind andere kinderen en de gastouder kan besmetten.

Het is niet de bedoeling om een kind een paracetamol/zetpil te geven als het die dag naar de gastouder komt. Als de paracetamol/zetpil uitgewerkt is, kan de koorts omhoog schieten en een koortsstuip ontstaan. De gastouder kan daar geen verantwoordelijkheid voor nemen.

Bij medicijngebruik licht de ouder de gastouder in en dient er een formulier "toestemming toedienen medicatie" te worden ingevuld en ondertekend door ouders. Gastouder en ouder vinden dit formulier in het ouderportaal. Bij de start van de opvang ontvangen ouders van HOPPAS het formulier "dit ben ik". Door middel van dit formulier kan de ouder de gastouder informeren over onder andere ziekte. De gastouder is verantwoordelijk voor het beheer van deze formulieren.

8. START GASTOUDEROPVANG

8.A KENNISMAKING, KOPPELINGSGESPREK EN CONTRACT

Ieder kind is welkom bij HOPPAS. Het gastouderbureau zoekt een opvanglocatie voor uw kind die aansluit bij uw wensen. In een kennismakingsgesprek tussen ouder en gastouder beoordelen beide partijen of deze opvanglocatie passend is voor een kind. Wanneer beide partijen positief zijn, wordt een koppelingsgesprek met het gastouderbureau gepland. In dit koppelingsgesprek bespreekt de bemiddelingsmedewerker eventuele bijzonderheden rondom het kind en de opvang en wordt een wenmoment afgesproken. Ook wordt er informatie gegeven betreffende de wet- en regelgeving rondom de gastouderopvang en kinderopvangtoeslag. Verder worden in het koppelingsgesprek de gegevens rondom het contract doorgenomen. Na dit koppelingsgesprek wordt het contract tussen gastouderbureau en ouder én tussen gastouder en ouder gemaakt. Wanneer deze door beide partijen is getekend, is de opvang vastgelegd.

Gastouders zijn zelfstandig ondernemer of freelancer. Dit betekent dat de gastouder de eigen werkwijze in huisregels vast mag leggen. Het betreft hier huisregels rondom punten als openingstijden, ziektebeleid en uurtarief. Deze huisregels moeten binnen de geldende wet- en regelgeving in de gastouderopvang passen. Gastouders ontvangen bij de start een informatiebrief met tips voor het opstellen van deze huisregels.

8.B OUDERPORTAAL

De gastouder vult in het ouderportaal maandelijks de urenregistratie in en verzend deze naar de ouder. De ouder accordeert deze uren waarna de uren door het gastouderbureau worden gefactureerd en geïncasseerd. In het portaal kunnen de contracten, facturen en jaaropgaves bekeken worden. Via het ouderportaal stuurt het gastouderbureau nieuwsbrieven naar gastouders en ouders. Verder kunnen ouder en gastouder voor hen bestemde documenten vinden in het ouderportaal, denk aan toestemmingsformulieren, certificaten en documenten rondom beleid.

8.C OUDERCOMMISSIE

De oudercommissie houdt zich bezig met organisatie-brede kwesties, pedagogische zaken en verdere zaken met betrekking tot HOPPAS. Op de website worden de namen en de gegevens van de

commissieleden genoemd. De oudercommissie vergadert minimaal twee maal; per jaar met de bemiddelingsmedewerker. Daarnaast vergaderen ze ook vier maal per jaar centraal (afgevaardigden van de locaties en gastouderopvang), een afgevaardigde van de directie zal bij iedere centrale vergadering van de oudercommissie aanwezig zijn om (indien nodig) vragen uit de notulen van de vorige vergadering te beantwoorden en nieuwe punten en/of mededelingen in te brengen.

8.D KLACHTENPROCEDURE

Elke klacht moet mondeling ingediend worden bij diegene die het betreft. Een klacht moet zo lang mogelijk in een sfeer van overleg besproken worden, zodat de relatie tussen de ouder en de betrokkene niet wordt verstoord. Kunnen zaken niet naar tevredenheid afgehandeld worden dan gaat er een schriftelijke bevestiging naar de directie. Ouders zijn vrij om hun klacht in te dienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen middels een digitaal vragenformulier. Het volledige reglement voor de klachtenprocedure is te vinden op de site.

8.E TEVREDENHEIDSONDERZOEK MIDDELS DE VERBETERMETER

Om de mening van onze ouders inzichtelijk te hebben en verbeterpunten te kunnen formuleren, werken wij middels een continue screening met de Verbetermeter. Dat houdt in dat alle ouders elk jaar een korte vragenlijst ontvangen over de kwaliteit van onze gastouderopvang. Omdat elke ouder op een ander moment start met de opvang, wordt de mening van de ouders dus het hele jaar door in kaart gebracht. Nieuwe ouders krijgen na de start een extra enquête toegestuurd betreffende de startperiode van de gastouderopvang.